Almkerk
Andel
Babyloniënbroek
Drongelen
Dussen
Eethen
Genderen
Giessen
Hank
Meeuwen
Nieuwendijk
Oudendijk
Rijswijk
Sleeuwijk
Uitwijk
Uppel
Veen
Waardhuizen
Werkendam
Woudrichem
Wijk en Aalburg

Kerngericht werken

Gebiedsregisseurs als ‘smeerolie’ in de 21 kernen van Altena

Inwoners hebben vaak zelf de beste ideeën voor hun dorp of stad. Om dergelijke bewonersinitiatieven het juiste duwtje in de rug te geven heeft de gemeente Altena twee gebiedsregisseurs en een programmamanager aangesteld. “Via ons hebben mensen een kort lijntje met de gemeente.”

Rick Dollekens en Emile Dijkstra zijn sinds afgelopen zomer de gebiedsregisseurs in Altena, al dekt die functietitel niet precies de lading. “Mensen denken soms dat wij letterlijk het gebied regisseren en dus bepalen wat er moet gebeuren”, zegt Emile. Terwijl hij samen met zijn collega juist op basis van ‘partnerschap’ en ‘op gelijke voet’ met de inwoners wil samenwerken. “Wij zijn de smeerolie, de verbindende schakel tussen de kernen, onze partners in het gebied zoals de welzijnsstichtingen en de woningcorporaties en de ambtenaren hier op het gemeentehuis. We nemen een drempel weg. Wij voeren in die zin wel regie, maar wij gaan niet over inhoud”, benadrukt Rick.

De gebiedsregisseurs brengen ‘netwerken’ in een kern bij elkaar, of zorgen ervoor dat deze het levenslicht zien, zoals bijvoorbeeld in Oudendijk. Daar blijkt behoefte te zijn aan een dorpsplatform en met behulp van Rick en Emile wordt dat samen met de bewoners vormgegeven. “Via ons hebben mensen een kort lijntje met de gemeente. Wij inventariseren welke thema’s in de kernen spelen en zorgen, als dat nodig is, dat de juiste collega’s aanhaken bij de uitvoering. Ook als iets niet kan, laten we dat snel weten."

Een ander voorbeeld van hoe de gebiedsregisseurs te werk gaan, begint bij een braakliggend terrein in Sleeuwijk, waar de gemeente vanwege regelgeving geen woningen kan bouwen. “We hebben buurtbewoners gevraagd wat zij daar wenselijk zouden vinden”, vertelt Rick. “Voorheen was dat anders. Dan bepaalde de gemeente gewoon dat er bijvoorbeeld een speeltuin moest komen, omdat dat nog ontbrak in de buurt. Nu is het veel meer een wisselwerking.”

Programmamanager Han-Willem Groeneveld behoudt het overzicht en zorgt ervoor dat alle projecten samen leiden tot het behalen van resultaten die de gemeente voor ogen heeft. Het kerngericht werken vraagt een andere manier van denken voor zowel de gemeente als de inwoners, legt programmamanager Han-Willem Groeneveld uit. Het betekent dat per thema wordt bekeken wie er het beste mee aan de slag kan. In het huidige coalitieakkoord is verwoord dat het gemeentebestuur zoveel mogelijk van buiten naar binnen wil werken, maar soms blijft wat buiten ligt, gewoon buiten. Het is dus geen ‘u vraagt, wij draaien’ “Je wordt gedeeld eigenaar van de zaken die spelen in de gemeente. We kunnen als overheid niet meer alles gaan doen of oplossen. Daar ligt ook een verantwoordelijkheid voor de mensen in de kernen”, zegt Han-Willem.

En dan nog kan het zijn dat de gemeente zaken anders ziet dan de inwoners. “Maar dat moet je als overheid durven loslaten. Je moet mensen zowel het eigenaarschap als de ruimte geven om hun eigen ideeën voor hun leefomgeving uit te voeren.”

Rick Dollekens

Altena West: Werkendam en buitengebied

Altena Noord: Sleeuwijk, Woudrichem, Oudendijk, Giessen, Rijswijk, Waardhuizen, Uitwijk

T: (0183) 51 66 22
M: 06 51 12 24 95
E: r.dollekens@gemeentealtena.nl

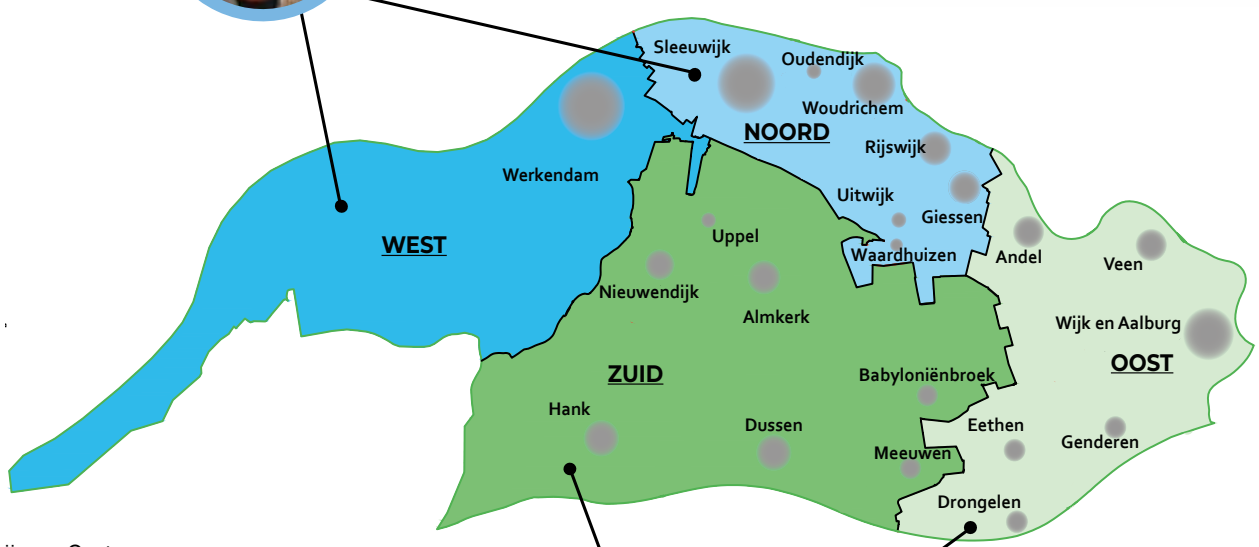

Wethouder Matthijs van Oosten
Portefeuillehouder Kerngericht Werken
T: (0183) 51 62 01
E: m.vanoosten@gemeentealtena.nl

Han-Willem Groeneveld
Programmamanager bestuurlijke vernieuwing
T: (0183) 51 66 04
M: 06 830 111 75
E: h.groeneveld@gemeentealtena.nl

Emile Dijkstra

Altena Zuid: Nieuwendijk, Hank, Dussen, Almkerk, Uppel, Meeuwen, Babyloniënbroek

Altena Oost: Eethen, Genderen, Drongelen, Wijk en Aalburg, Andel, Veen

T: (0183) 51 66 11
M: 06 53 52 68 96
E: e.dijkstra@gemeentealtena.nl

"Kerngericht werken is het nieuwe normaal"

“Ook binnen het college draait het meer dan ooit om de input van inwoners van de gemeente Altena”, vertelt wethouder Matthijs van Oosten.

Het is een vraag die voor de fusie van Aalburg, Werkendam en Woudrichem vaak gesteld is: Hoe voorkom je dat de overheid verder op afstand komt te staan? “Want dat willen we niet”, zegt wethouder Matthijs van Oosten. Zo’n 300 inwoners van Altena zijn het met hem eens en schreven mee aan de toekomstvisie voor de nieuwe gemeente, waarvan kerngericht werken een belangrijk onderdeel is. De overheid als partner om zaken in je dorp of wijk voor elkaar te krijgen. Of om, zoals Van Oosten het omschrijft, ‘het begin en eind van een idee aan elkaar te knopen’. “Als gemeente willen we faciliterend zijn, in plaats van dat we zeggen dat wij wel weten wat goed voor u is.”

Inmiddels zie je het kerngericht werken steeds meer terug in de gemeentelijke organisatie. Er zijn wijkbudgetten, inwoners leverden tijdens een ‘uitverkochte’ avond op Fort Altena meer dan 200 ideeën aan voor het klimaatbeleid en mensen kloppen aan als ze ideeën hebben of zaken anders willen zien in hun kern. “Het gaat in Altena veel meer om de input van inwoners, maar dat betekent niet dat ze simpelweg een wensenlijstje kunnen indienen. Mensen zijn zelf ook aan zet als ze iets voor elkaar willen krijgen. Zoals bijvoorbeeld in Drongelen, waar dorpsbewoners met een steuntje in de rug van de gemeente zelf een plein gerealiseerd hebben met in het straatwerk het oude gemeentewapen. En in Sleeuwijk gaat de gemeente met omwonenden aan de slag om het aantal hardrijders op de Rijksstraatweg terug te dringen."

Sowieso hebben de gebiedsregisseurs voorlopig genoeg werk te doen, want het kerngericht werken slaat aan in Altena, blijkt uit het verhaal van Van Oosten. Na Oudendijk willen ook Uitwijk en Waardhuizen met hen in gesprek en ondertussen druppelen de bewonersinitiatieven binnen. “De gebiedsregisseurs moeten oppassen dat ze niet ten onder gaan aan hun eigen succes”, zegt de wethouder met een knipoog. “Kerngericht werken is het nieuwe normaal.”

Oudendijk krijgt eigen dorpsplatform

De saamhorigheid in Oudendijk is groot, maar er is geen centraal aanspreekpunt. Daar komt snel verandering in, dankzij een een-tweetje met de gebiedsregisseurs van de gemeente.

Met de Oranjevereniging en het OVO-gebouw kent Oudendijk een actief verenigingsleven. Tel daar de basisschool en de vijf buurtverenigingen - goed voor de organisatie van een grootse feestweek eens in de vijf jaar - bij op en je komt tot de conclusie dat Oudendijkers erg betrokken zijn bij hun dorp. Dat kan Jan Kolff, voorzitter van Oranjevereniging Wilhelmina, alleen maar beamen. “De saamhorigheid hier is inderdaad groot, maar we hebben geen centraal aanspreekpunt. Alle buurtverenigingen hebben wel hun eigen voorzitter, maar los van elkaar maken die toch minder impact als er bijvoorbeeld met de gemeente gesproken moet worden. We willen daarom graag een laag tussen de gemeente en de buurtverenigingen creëren.” Bovendien is het belangrijk dat Oudendijk als zelfstandige kern wordt gezien, vult OVO-voorzitter Kees Braat aan. “Bij verkiezingen valt mij op dat Altena maar 19 kernen telt, in plaats van 21. Uppel en Oudendijk worden dan niet meegeteld. We willen van Oudendijk graag de 20e of 21e kern van Altena maken.”

En dus liggen er plannen voor een dorpsplatform, met daaronder 3 werkgroepen die het reilen en zeilen in Oudendijk signaleren en aankaarten, waar nodig. “Ieder stukje van het dorp heeft namelijk wel een eigen probleempje”, zegt Caroline, de vrouw van Jan en o.a. verantwoordelijk voor de communicatie richting de Oudendijkers.

De plannen hiervoor kwamen in een stroomversnelling, toen dit najaar wethouder Matthijs van Oosten met collega’s van de gemeente en netwerkpartners een netwerkbijeenkomst organiseerde. Meteen na die avond in het OVO-gebouw, met zo’n 80 Oudendijkers die aanwezig waren, schakelden de gebiedsregisseurs door om een dorpsplatform op te tuigen. “Ze weten precies welk proces we moeten doorlopen en er was binnen de kortste keren een vervolgbijeenkomst gepland”, zegt Kees enthousiast. “De plannen werden snel concreet.” Binnen een paar maanden na die avond in het OVO-gebouw hebben de eerste Oudendijkers zich al gemeld voor het bestuur van het dorpsplatform en voor de werkgroepen, beschrijft Jan. “De oprichting van het dorpsplatform is een mooi een-tweetje met de gebiedsregisseurs. Zij hebben korte lijnen binnen het gemeentehuis en weten de juiste contactpersonen te vinden. En zo houden wij als bestuurders onze handen vrij voor andere zaken.”

Veen houdt nu zelf begraafplaats bij

Een ander succesverhaal van een bewonersinitiatief komt uit Veen. Daar kon Dirk Verbeek het onkruid op de begraafplaats aan de Witboomstraat niet langer aanzien en besloot in actie te komen.

Dirk Verbeek had de krant al gebeld, toen hij vorig jaar een overwoekerde begraafplaats aan de Witboomstraat in Veen aantrof. Dirks vader en familie ligt er begraven en hij was verontwaardigd over het hoge onkruid tussen de graven. Dan kun je twee dingen doen. Je kunt tekeergaan óf je bedenkt een oplossing.”

Dirks verontwaardiging maakte dan ook snel plaats voor actiebereidheid en zijn oproep aan de media trok hij in, toen na een belletje naar het gemeentehuis enkele dagen later wethouder Roland van Vugt bij hem langs kwam om te praten. “Voor de gemeente is dat toch redelijk snel”, constateert Dirk tevreden.

Het was meteen duidelijk dat de inwoner van Veen zelf de handen uit de mouwen wilde steken op de begraafplaats en de gemeente bleek bereid hem daarvoor een steuntje in de rug te geven. Inwoners en verenigingen mogen de gemeente bovendien uitdagen als ze denken taken slimmer, beter of goedkoper te kunnen uitvoeren. Dit heet ‘right to challenge’ en het plan van Dirk was hier een mooi voorbeeld van.

Niet alleen zorgde de gemeente voor een tuinhuisje en gereedschap, maar ook op het gemeentehuis werden snel de puntjes op de i gezet. De vergunningaanvraag werd geregeld en de gebiedsregisseurs voerden gesprekken met omwonenden van de begraafplaats. “We vinden dit een mooi initiatief”, zegt gebiedsregisseur Emile Dijkstra. “Als inwoners een beetje buiten de gebaande paden willen denken, zijn er zeker mogelijkheden om uitvoering te geven aan hun ideeën.”

Sinds december onderhoudt Dirk de begraafplaats aan de Witboomstraat zelf. Hij hoopt dat in het voorjaar meer mensen willen aansluiten en helpen. Het sociale aspect speelt namelijk ook een rol, vertelt hij. “Want een kopje koffie tussen de werkzaamheden door, hoort er natuurlijk ook bij.” Hij is erg tevreden. “De gemeente heeft dit heel goed gedaan.”

Inloophuis Altena was snel geregeld

Omdat het bestuur van Stichting Inloophuis Altena zelf het nodige voorwerk had gedaan, kon het inloophuis snel geopend worden.

Inloophuis Altena heeft inmiddels de eerste inloopmomenten achter de rug. Mensen die op wat voor manier dan ook te maken krijgen met de ziekte kanker, kunnen op woensdagen terecht in De Werf in Woudrichem voor een kop koffie, een luisterend oor, maar ook voor een spelletje en informatie.

"De eerste reacties zijn positief", vertelt Nico van Rijswijk, voorzitter van Stichting Inloophuis Altena."Onze vrijwilligers schuiven bij de bezoekers aan en beginnen een gesprek. In eerste instantie is het een algemeen praatje, maar het gaat al snel over wat mensen hier brengt: kanker. Zo hadden we een man die het erg fijn vond dat hij hier zijn verhaal kon doen. En dat hij even weg was van huis. Je ziet ook dat onderling kruisbestuiving ontstaat en mensen ervaringen en tips uitwisselen.

Dat de behoefte aan zo'n inloophuis groot was, hadden Nico en bestuurslid Jenny van Mersbergen afgelopen zomer al geconcludeerd. In de aanloop naar de Samenloop voor Hoop in Rijswijk zagen ze in de speciale Samenloop winkel al mooie en diepzinnige gesprekken tussen lotgenoten ontstaan. Tijdens de samenloop zelf lanceerden ze hun idee voor een inloophuis. "We hebben toen geflyerd en mensen gevraagd of ze met ons mee zouden willen denken en mee zouden willen helpen. In no time hadden we twintig mensen bij elkaar", vertelt Jenny.

Toen volgde de zoektocht naar een geschikte locatie. Laagdrempelig, centraal gelegen en goed bereikbaar met het openbaar vervoer. De Werf voldoet aan al die eisen. De gemeente Altena, enthousiast geworden over het idee, stak daarbij de helpende hand toe. Zo worden de opstartkosten van de nieuwe stichting vergoed uit het kernenbudget. Eigenlijk is het heel snel gegaan, constateert ook gebiedsregisseur Rick Dollekens. "Dat komt ook omdat de stichting zelf al het nodige voorwerk gedaan had", zegt hij.

Nico knikt. "We kwamen goed beslagen ten ijs en dan zie je dat de gemeente bereid is om mee te denken en snel te schakelen."

Vooralsnog zit het inloophuis een jaar in De Werf. "We willen die inloopmomenten uitbreiden met bijvoorbeeld themabijeenkomsten", zeggen Nico en Jenny. "De eerste contacten daarvoor lopen al."

"Het is belangrijk dat je elkaar vertrouwt"

Bij de totstandkoming van de Plukroute in Hank en later ook bij het Hankse bos gaan inwoners en beleidsmakers hand in hand. Volgens Ilja Adema is door deze manier van werken gedeelde verantwoordelijkheid ontstaan in het dorp.

Het idee voor een Plukroute in Hank ontstond in 2016 tijdens een bijeenkomst over de deeleconomie. In Tilburg hoorde Ilja Adema de landelijke initiatiefnemer van plukroutes spreken. Ze was gelijk enthousiast om het concept naar Hank te halen. "We waren net klaar met 't Uivernest en wilden graag iets doen met de tuin eromheen. Een plukroute vond ik meteen heel leuk", vertelt Ilja.
Ze besefte destijds direct dat ze de gemeente, die eigenaar was van de grond, nodig had. Dankzij de toenmalige wethouder Wim de Jong had ze een ingang op het gemeentehuis en niet veel later zat Ilja met twintig andere betrokken partijen om tafel. Die mensen had ze overigens zélf uitgenodigd. "Ik wist dat de gemeente de nodige vragen over het project zou hebben en ik wist dat ik daarvoor de juiste personen bij dat gesprek moest krijgen. Ik had bijvoorbeeld Natuur- en Milieuvereniging VMB Hank en ook de directeuren van de scholen uitgenodigd. Als iets specifieks gevraagd zou worden, zouden zij waarschijnlijk wel een antwoord hebben", vertelt ze lachend.

Haar enthousiasme sloeg over op de gemeente en tussen 't Uivernest en De Dotter werden bomen, bessenstruiken en een kruidencirkel gepland. Vorig jaar kon de Stichting Plukroute Hank bovendien een nieuw hoofdstuk toevoegen aan het succesverhaal: in het Hankse Bos zijn zo'n 70 bomen gepland en zijn een speelbos, een insectenhotel en een speelveld voor honden aangelegd.

Het principe is simpel: de stichting onderhoudt op deze manier een deel van de openbare ruimte en de gemeente ondersteunt daarbij. De aanleg van het bos heeft de stichting, in het begin weliswaar gesteund door subsidies, zelf betaald. "Hierdoor ontstaat gedeelde verantwoordelijkheid", zegt Ilja. "We doen dit niet voor onszelf, maar voor alle inwoners van Hank."

Voor zowel het dorp als de gemeente een 'win-winsituatie', legt Ilja uit. "Wij maaien bijvoorbeeld de hondenspeelplaats en de gemeente zorgt voor een goede grasmaaier. Ook worden de maaiplannen voor komend voorjaar met ons afgestemd. Belangrijk hierbij is dat je elkaar vertrouwt. Wij hebben de gemeente nog nooit teleurgesteld en andersom ook niet."

De volgende halte voor Plukroute Hank is het Warmondplein, waarvoor omwonenden zich ook al met plannen gemeld hebben. "Fijn dat we daar gezamenlijk aan de slag kunnen", zegt Ilja daarover. "Sowieso kunnen we nog wel wat vrijwilligers gebruiken, want we willen er een leuke club voor heel Hank van maken."

"We doen dit niet voor onszelf, maar voor alle inwoners van Hank"

de Gemeenteraad

De gemeenteraad komt naar u toe. Komt u ook naar de gemeenteraad?

Zichtbaar, benaderbaar en betrokken

"We willen als raad zichtbaar, benaderbaar en betrokken zijn. Een raad die luistert naar inwoners, en ruimte en vertrouwen geeft aan inwonersinitiatieven." Dit spraken de raadsleden met elkaar af begin 2019. In de praktijk betekent dit onder andere dat de raad meer de kernen in gaat en vaker vergadert buiten het gemeentehuis.

De kernen in

De gemeenteraad wil weten wat er speelt in de verschillende dorpen en stad. Hoe staan zij er voor? Welke onderwerpen leven er? Wat voor ideeën hebben inwoners zelf over hun woonomgeving? Daarom is de raad dit jaar gestart met een reeks bezoeken aan alle kernen. Elke vijf weken doet de raad een andere kern aan. Het bezoek wordt voorbereid samen met inwoners en de gebiedsregisseurs. Het doel: informatie verzamelen en vooral in gesprek gaan met inwoners.

"Leuk om zo raadsleden te ontmoeten"

Bezoek, inloop en vergadering

In de kern die de raad bezoekt, is dezelfde avond een inloop voor inwoners en een vergadering van de raad in de vorm van een Altenatafel. Inloop en Altenatafels vinden plaats in een dorpshuis, de bibliotheek, een school of een andere centrale locatie.

"Interessant om eens te zien hoe zo'n vergadering gaat"

Planning kernbezoeken

25 februari: Almkerk
7 april: Eethen
6 mei: Woudrichem

Contact en informatie

Wilt u meedenken over de kernbezoeken? Wilt u gebruik maken van de inloop, wilt u inspreken of heeft u vragen over één van de onderwerpen bij de Altenatafels? Neem dan contact op met de griffie: (0183) 51 61 00 of griffie@gemeentealtena.nl. De agenda van de Altenatafels vindt u op www.altena.raadsinformatie.nl.

Genderen

Genderen had de primeur: in januari bracht de raad hier zijn eerste kernbezoek. Leden van de dorpsraad verzorgden een rondleiding. Het bezoek werd afgesloten met een maaltijd in het dorpshuis. Daar schoven vertegenwoordigers van verschillende organisaties bij aan, zoals sport- en buurtverenigingen en ondernemers.

's Avonds tijdens de inloop brachten inwoners verschillende onderwerpen onder de aandacht. Zo presenteerde een groep bewoners een visie op de mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal woningen. En een lid van de volleybalvereniging stelde het onderhoud van de gymzaal aan de orde.
Na de inloop volgde de Altenatafel. Raadsleden kregen informatie over diverse onderwerpen, zoals het Actieplan veiligheid, de plannen voor de Kurenpolder in Hank en de nieuwe atletiekbaan in Sleeuwijk.

De fracties over kerngericht werken

SGP

Kerngericht werken is niet:
- plannen bedenken in het gemeentehuis en daarna met de bewoners in gesprek gaan;
- alle wensen vervullen;

Kerngericht werken is wel:
-oog voor wat er leeft en zich ontwikkelt;
-samenredzaamheid;
-luisteren;
-verbinden en faciliteren;
-maatwerk!

Want de SGP staat voor: 'Altena, focus op eigenheid en kracht van de dorpskern!'

AltenaLokaal

De kernbezoeken, de inloop en vanuit gemeente vergaderen op locatie, zijn voor AltenaLokaal bij uitstek middelen om te laten zien dat we menen wat we bij de start van Altena hebben afgesproken. Meer contacten, meer informatie van de inwoners en gebruikers van onze gemeente ophalen en dat samen omzetten in daden. Niet alles lukt (gelijk) maar de start is er. Nu volhouden.

Progressief Altena

Het motto van Progressief Altena is "Samen kom je verder". De macht van de overheid in dienst van de kracht van de samenleving. Kracht betekent niet alleen zeggenschap maar ook verantwoordelijkheden delen. Daar is vertrouwen voor nodig en dat krijgen we door elkaar op te zoeken en naar elkaar te luisteren.

ChristenUnie

"Waar staat dat in de regeltjes? Mag dat wel?" Dit is een normale reflex van een gemeente bij een initiatief van inwoners. En als de regeltjes er nog niet zijn', moeten we die eerst maken. Dan haken plannenmakers al af. De ChristenUnie gelooft dat er genoeg ideeën leven in de samenleving en blijft alert om dat, zonder al te veel regelzucht, samen mogelijk te maken.

CDA

Voor het CDA staat niet de gemeente, maar uw dorp centraal. Graag gaan we daarom in het dorp aan tafel met de bewoners om te leren en te luisteren. Voel u welkom!
Initiatieven benaderen wij met een positieve grondhouding. Daar waar mogelijk leveren wij maatwerk. Als gemeente trekken we ons niet terug maar staan we zij aan zij met de inwoners van onze 21 kernen. U kunt op ons rekenen!

VVD

Het belang van de inwoner staat altijd voorop! Om te begrijpen wat in het belang is van de inwoner, moet de gemeente naar buiten. Uit het gemeentehuis en naar de kernen. Niet alleen letterlijk, met het huren van een zaal, maar ook in geest door open te staan voor wat er leeft bij de inwoners.

Info & Contact

Bezoekadres:
Sportlaan 170, 4286 ET Almkerk

Postadres:
Postbus 5, 4286 ZG Almkerk

Telefoon: (0183) 516100
Fax: (0183) 660397

E-mail: info@gemeentealtena.nl
Website: www.gemeentealtena.nl